

A black and white photograph of a large explosion or fire, with thick smoke and debris rising from the ground. The image is used as a background for the top half of the document.

Європейська та українська безпека під загрозою

Деякі елементи стратегії стримування

Кейс Кломпенхаувер

Передмова

Досі немає жодних реальних ознак готовності Росії припинити воєнні дії проти України чи завершити гібридну війну проти Європи, не кажучи вже про можливість миру.

Російська агресія триває без уповільнення.

Негайне припинення Дональдом Трампом військової підтримки України після інавгурації та його спосіб ведення переговорів щодо завершення конфлікту підтверджують базову мету: домогтися домовленостей з Росією ціною безпеки України та Європи. Перспектива членства України в НАТО, за Трампом, фактично знята з порядку денного. Це може поставити під загрозу й європейську інтеграцію України.

Факти свідчать, що замість сприяння миру схильність Трампа до відмови від України лише заохотила Росію затягувати війну й ще більше віддалила перспективу миру.

Без зустрічних та потужних дій Європи Росія може досягти своєї мети – утримання під окупацією значних частин території України та її ослаблення загалом, аж поки вона знову не буде повністю втягнута у сферу російського впливу.

Європейська стратегія підтримки України з одночасними спробами уникнути прямої конфронтації з Росією дає збій. Рівень політичної та військової підтримки України з боку Європи й надалі залишається надто низьким, надто фрагментованим і надто непередбачуваним, аби запобігти реалізації російських воєнних цілей.

Потрібна справжня стратегія протидії – колективно розроблена та впроваджена. Лідерство стає ключовим – щоб мобілізувати політичну волю держав та інституцій, а також спрямувати необхідні ресурси й механізми на формування повноцінної стратегії стримування.

Ця стаття має на меті запропонувати кілька концептуальних елементів для такої стратегії. Актуальною стала необхідність зустрічі фахівців зі стратегічних питань, щоб виробити спільне політичне бачення, яке могло б спрямувати дії наших лідерів.



Кейс Кломпенхаувер

член Координаційної Ради Ukraine Facility Platform, Посол Королівства Нідерланди в Україні (2013-2017)

Європейська безпека під загрозою — стратегія стримування

1. Вступ

Післявоєнний ліберальний міжнародний порядок, заснований на міжнародному праві зазнає ерозії й все більше повертається до хижої системи попередніх століть, що передвіщає множення конфліктів. Глобальний баланс сил змістився не на користь Європи. Її економічна база ослабла. Населення старіє. Альянс із США перебуває під тиском, а сама Європа не здатна гарантувати власний мир і стабільність – навіть у партнерстві зі Сполученими Штатами.

Європа має терміново переоцінити, переглянути та затвердити знову свою стратегічну позицію, щоб не бути поглинутою новими геополітичними реаліями. **Час самозаспокоєння минув.**

2. Деякі концептуальні складові стратегічного контексту

Реваншистський імперіалізм Росії є ключовим ментальним рушієм найбільшої війни на європейському континенті за останні 85 років. Росія подає свою агресію як “екзистенційну боротьбу за виживання”, хоча насправді це війна за вибором – не продиктована необхідністю, а зумовлена імперськими та диктаторськими амбіціями відновити

могутність Радянського Союзу. Також Росія намагається глобалізувати цю війну, втягуючи Китай, Північну Корею та Іран, створюючи ризики значно ширших наслідків, що виходять далеко за межі Європи.

Китайське керівництво також живить реваншистське мислення та підтримує Росію, прагнучи зв’язати Захід цією європейською війною, у той час як сам Китай повільно, але послідовно розширює свій вплив у світі. Спільна задекларована мета російського та китайського керівництва – підірвати провідну роль Заходу, тобто США та їхніх європейських і азійських союзників.

У такому світлі війна Росії проти України – **частина ширшого глобального протистояння між Китаєм і США та їхніми партнерами.** Хоча це протистояння поки що проявляється переважно в економічній та технологічній площинах, воно має виразний військовий вимір.

Головне занепокоєння нинішньої адміністрації США – Китай, а не Європа. Америка не хоче бути втягнутою у війну на два фронти, тому що вважає, що не зможе її витримати. У Білому домі сьогодні недостатньо розуміють, що відмова від підтримки України (а отже й послаблення європейських союзників) не сприятиме, а ускладнить стримування Китаю.

Не маючи альтернативи й Україна, й Європа відчайдушно намагаються зберегти прихильність США. Вартість американського “парасолькового



захисту” зросла й негативно впливає на торговельний баланс Європи, а також дедалі більше тисне на її фінанси.

Європейські відносини з Китаєм, які раніше були джерелом короткострокових економічних вигод, зараз під тиском, оскільки Китай дедалі більше сприймається як загроза для промислової та технологічної позиції Європи.

Рішуче нарощування європейських оборонних зусиль, якого домагався Трамп, назріло давно. Переозброєння Європи просувається повільно й непевно, тоді як події розгортаються швидко. Залежність від США зростає, а не зменшується.

Однак **фундаментальна тенденція полягає в тому, що стратегічні інтереси США й Європи сьогодні розходяться.**

Європейські лідери ще не почали повною мірою оцінювати політичні, безпекові та економічні наслідки цього.

Негайне припинення Трампом військової підтримки України після інавгурації, публічне приниження ним Володимира Зеленського в лютому у Білому домі та червона доріжка для Путіна в серпні під час зустрічі на Алясці підтверджують його базову мету: **допомогтися домовленостей з Росією ціною безпеки України та Європи.** Наступний Вашингтонський саміт за участі Трампа та європейських лідерів, які супроводжували Зеленського, був спробою пом'якшити наслідки, але це мало обмежений ефект. Його демонстративне роздратування відмовою Путіна погодитися на безумовне припинення вогню призвело до запровадження санкцій лише щодо нафти, тоді як ширший пакет санкцій, підготовлений у Конгресі США, залишається заблокованим.

Показово, що 20 листопада Білий дім підтримав пропозиції, які нібито мали завершити конфлікт, засновані саме

на російському “внеску”. Ці пропозиції отримані через неофіційний канал радників Стіва Віткоффа та Кирила Дмитрієва. Цей документ викликав шокową реакцію в Європі, оскільки значною мірою задовольняв негайні воєнні цілі Росії та ігнорував життєві інтереси України й Європи. Водночас в документі передбачені економічні та фінансові вигоди США. Наступні женевські зустрічі між делегацією США на чолі з держсекретарем Марко Рубіо та Україною (за фонові участі ЕЗ (Франція, Німеччина, Велика Британія, - ред.)) здається частково зняли деякі проблеми. Втім, характер переговорів Трампа з Росією дає підстави сумніватися в результатах Женеві. Як відреагує Білий дім на очікуваний спротив Росії результатам женевської зустрічі?

Росія за Путіна вже давно відмовилася від піднесеної мети – вільно будувати спільний мирний європейський дім разом з іншими європейцями.

Натомість її економіка стала залежною від клептократичної експлуатації природних ресурсів, а політична система повернулася до століттями актуальної орієнтації на тоталітарні азійські держави. Це також означає глибокий культурний розрив, який відокремлює Росію від інших слов'янських народів Європи, що зробили вибір на користь свободи, добровільно приєднавшись до Європейського Союзу, заснованого на демократичній підзвітності та належному врядуванні. **Тому ця війна має також цивілізаційний вимір.**

Війна є також культурною. Міфічна “російська душа”, перейнята муками совісті, яку оспівував Федір Достоєвський, здається, безповоротно втрачена й перетворена на протилежність – реальність безмежної жорстокості та відсутності совісті. Для європейців старий ідеалізований образ російської культури поступився місцем реальній безмежності насильства “русского мира” – як



усередині країни, так і назовні.

Висновок: Долі України та Європи тепер взаємопов'язані в усіх ключових вимірах: політичному, військовому, технологічному, економічному та культурному. Це взаємовідносини екзистенційного характеру. Було здійснено багато ініціатив підтримки, здебільшого імпровізованих і продиктованих нагальністю моменту. Настав час зосередитися на тому, як зробити ці відносини сталими, заповнити прогалини й використати відкриті можливості.

Європа повинна мати спроможності переконати російське керівництво, що війна завела Росію в стратегічний глухий кут, у якому вона зрештою програє.

Це буде тривалий процес, який вимагатиме стабільних та узгоджених дій з боку Європи. Щоб досягти вищезазначених цілей, Європа повинна подолати затратну та неефективну фрагментацію зусиль за національними лініями. Тобто Європі доведеться зміцнити політичну єдність ключових держав, які мають волю й спроможність діяти, а також створити інституційні механізми, що забезпечать реальне функціонування цієї єдності.

Факти свідчать про тривожну реальність: у 2022 році, перед лицем російської агресії, європейські країни усвідомили, що не здатні вести війну високої інтенсивності довше ніж кілька тижнів і навіть для цього потребують американських стратегічних спроможностей. Але роль США як гаранта європейської безпеки була відсунута на другий план адміністрацією Трампа.

3. Елементи стратегії стримування

3.1. Як поліпшити стратегічне цілепокладання

Зміщення глобального балансу сил боляче вдарило по Європі. Континент значною мірою деіндустріалізувався та зараз стикається з критичною економічною слабкістю, що детально задокументовано у звіті Маріо Драгі. Європа не готова – ані політично, ані економічно, ані фінансово та інституційно – до нової реальності.

У дипломатичному вимірі Європа має уникати пастки, закладеної в російських пропозиціях “розібратися з першопричинами”. Це кодова формула для вторинної мети Росії: перетворити Україну на неспроможну державу, нав'язавши умови “мирного договору”, які легалізували б окупацію життєво важливих територій, позбавили б Україну обороноздатності та зберегли її під політичним контролем Москви.

Середньострокова військова мета Європи повинна полягати у здатності підтримувати конвенційну війну високої інтенсивності протягом тривалого часу. Для протидії постійному ядерному шантажу Путіна Європа також має посилити власне ядерне стримування.

Відсутність належної розвідки є передвісником поразки. Тому Європа повинна прагнути нарощування незалежних розвідувальних спроможностей. Україна повинна бути залучена до цього процесу – це також сприятиме більш збалансованим розвідувальним відносинам зі США.



3.2. Європейська опорна структура для політичної єдності у сфері безпеки

Європейські союзники виконують свою обіцянку, ухвалену на нещодавньому саміті НАТО – спрямовувати 3,5% ВВП на власне оборону та ще 1,5% на пов'язані витрати. Вкрай важливо, щоб ці ресурси використовувалися ефективно та результативно.

Погіршений стратегічний контекст вимагає значно вищого рівня спільного політичного розуміння необхідності колективних дій серед ключових європейських держав. Він також потребує узгодженого механізму спільного руху вперед. Це має ключове значення і для України, яка повинна стати частиною цього процесу. Починаючи з 2024 року Україна підписала низку двосторонніх угод про безпекову співпрацю з європейськими державами, США та Канадою, але темп їхньої реалізації суттєво різниться у часі та між країнами, особливо у випадку США.

Опорою цього процесу може стати мережа взаємних оборонних договорів, насамперед Кенсінгтонська угода між Великою Британією та Німеччиною від 17 липня 2025 року, яка доповнює існуючі домовленості між Францією та Великою Британією (Ланкастерська угода), а також Францією та Німеччиною (Аахенський/Єлисейський договір). Також важливими є нові оборонні договори між Польщею та Великою Британією від січня 2025 року та між Польщею та Францією від травня 2025 року, які охоплюють “усі військові компоненти”.

Крім того, визнається, що **незалежні ядерні сили Франції та Великої Британії можуть відігравати важливу роль як додатковий рівень захисту поряд із американською ядерною гарантією.**

Нортвудська декларація від 10 липня 2025 року вперше засвідчила, що Париж і Лондон готові узгоджувати свої стратегічні позиції новими способами, щоб протидіяти основним ядерним і неядерним загрозам Європі. Розгортання британських і французьких ядерних сил у Європі має бути полегшене – як у рамках навчань, так і в разі кризової ситуації. Це може, за потреби, відбуватися у взаємодії з силами так званих країн DCA (*Dual-Capable Aircraft* – *держави НАТО, чиї ВПС мають літаки подвійного призначення, здатні нести як звичайні, так і ядерні боєзаряди, – ред.*), щоб підтримувати чинність і достовірність американського розширеного стримування в Європі.

Цей комплекс домовленостей E4 (*Велика Британія, Франція, Німеччина, Польща*) є необхідною, але недостатньою основою для створення нової європейської архітектури безпеки. Німеччина, як найбільший гравець Європи у сфері нарощування обороноздатності, могла б відігравати провідну роль відповідно до декларованих амбіцій. Однак оборонний бюджет Німеччини зростає надто повільно, а “*Zeitenwende*”^{*} залишається зтяжним політичним процесом. Тому інші європейські держави, які мають волю й можливості, повинні доповнювати ці зусилля. Країни, що найактивніше підтримують Україну – держави Північної Європи та Балтії, Польща й Нідерланди – можуть відігравати провідну роль.

Об'єднана експедиційна сила (JEF; Joint Expeditionary Force), до якої входять NB8 (Nordic-Baltic Eight), Нідерланди та Велика Британія, має взяти на себе лідерство. Це може стимулювати більший внесок і більш тісну співпрацю з боку Німеччини, щойно вона подолає свою оперативну стриманість та “самостримування”.

Великі оборонні угоди між Швецією та

* *Zeitenwende* або “Зміна епохи – ключовий концепт політики Німеччини, який канцлер Олаф Шольц оголосив у Бундестазі 27 лютого 2022 року після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, – прим.



Україною та між Францією та Україною про постачання загалом 200 винищувачів вимагатимуть багаторічної реалізації, тоді як надання Францією восьми сучасних систем ППО (SAMP-T Mamba) становитиме лише третину від кількості еквівалентних систем Patriot, наданих США.

Багато інших кроків, впроваджених оперативно, посилять достовірність та вплив “європейської опори” НАТО, а також зміцнять дію статті 42.7 Договору ЄС, до якої Україна буде тісно наближена.

У недалекому майбутньому **військова командна структура НАТО потребуватиме фундаментальної реформи**, яка відобразить зростання європейської відповідальності. Це потребує глибокої згоди між країнами E4 та іншими європейськими партнерами щодо розподілу командних повноважень – без підриву надійності ядерного стримування США.

3.3. Поєднання військової стратегії та розвитку спроможностей

Оскільки Захід не має єдиної стратегії реагування на російську загрозу, **Європа повинна разом з Україною працювати над спільною стратегією, яка охоплюватиме дипломатичні, військові, промислові та технологічні цілі**. Втім, прогнозувати характер російської загрози для Європи й конкретні спроможності, які Росія розвиватиме (за допомоги Китаю), є складним завданням.

Російські військові спроможності, особливо бронетанкові з'єднання, були значною мірою виснажені у війні проти України. Нездатні здійснити механізований прорив на фронті, російські сили ведуть війну на виснаження і сподіваються зрештою перемогти

завдяки значно більшому людському ресурсу, китайським технологіям дронів та стратегічним ударам по цивільних цілях, покликаним зламати волю України продовжувати спротив. Нині російська армія фактично оптимізована під позиційну війну. Але, як зауважують західні аналітики, така ситуація не буде тривалою.

Інститут вивчення війни (ISW) наголошує: прогнози західних аналітиків повинні враховувати, що головною перешкодою для швидкого російського наступу є Збройні сили України (ЗСУ), а країни на східному фланзі НАТО наразі не мають спроможності виставити еквівалентні сили у потрібному масштабі.

Українські війська оптимізувалися для оборонної позиційної війни: їхні офіцери та багато військових мають майже чотири роки досвіду активних бойових дій. Вони розбудували оборонні позиції, які постійно адаптуються, та й запровадили технологічно-тактико-промислову інтеграцію, яку жодна держава НАТО наразі не може відтворити. Західним аналітикам слід уникати хибного припущення, що російські сили не становлять серйозної короткострокової загрози країнам НАТО лише тому, що сьогодні вони насилу просуваються в Україні.

ISW виходить з того, що **російська армія, найімовірніше, намагатиметься відновити спроможність до механізованого маневру**. Такий маневр буде вочевидь базуватися на відновленні великих механізованих формувань, наданні їм засобів протидії дронам, інвестуванні в високоточні засоби удару оперативного значення та інтеграції бойових адаптацій із України у майбутні спроможності. Планування НАТО також базується на цій оцінці.

Не дивно, що західний військово-



промисловий комплекс не орієнтований на низьковартісну війну на виснаження з високими темпами тактичних і оперативних інновацій, як це відбувається в Україні. Тим часом Росія також швидко адаптується та розвиває інновації.

Оборонна промисловість Заходу спирається на надзвичайно складні та дорогі системи, які важко виробляти у великих масштабах. Крім того, цикл інновацій на Заході надто повільний, щоб відповідати темпам розвитку війни. Звідси розрив із потребами української армії.

Військова допомога Україні має бути максимально ефективною. Це неможливо, якщо бачення НАТО щодо характеру війни не узгоджене з реальністю поля бою. Щоб подолати цей розрив, пріоритетом – разом із терміновим постачанням озброєння – має стати **співпраця з Україною** щодо військової стратегії та розвитку оборонної промисловості.

Проведення європейського аудиту виробництва зброї в Україні могло б окреслити конкретні можливості.

Україна може допомогти Європі прискорити інноваційний цикл, налагодити масове виробництво озброєнь за менших витрат. Це надзвичайно важливо для оборонної спроможності Європи, якої бракує й економічної ефективності, й стійкості. Спільне виробництво озброєнь працюватиме в обидва боки: а) задовольнятиме військові потреби України; б) допомагатиме Європі розвивати інновації та масштабувати їх. Це також може допомогти подолати обмеження щодо експортних ліцензій і програмного забезпечення, які нині ускладнюють фактичне використання західної зброї.

Для Європи та України взаємні інвестиції у оборонно-промисловий розвиток

та спільні закупівлі є очевидним шляхом уперед, але на цьому шляху необхідно подолати численні юридичні, адміністративні та фінансові бар'єри. Є певний поступ, стимульований низкою європейських держав. Яскравим прикладом є розвиток дронів, де Україна беззаперечно є лідером. Спільних зусиль потребує також виробництво боєприпасів та артилерії. Але щоб досягти стратегічного ефекту, цей рух треба суттєво розширювати й посилювати, наприклад, у сфері засобів глибокого ураження.

ППО й надалі залишається викликом, адже потребує складних технологічних рішень. Проте створення спільних радарів та інших систем спостереження для раннього попередження принесиме швидко користь обом сторонам. Європа має управляти цим процесом зі швидкістю, що відповідає темпу геополітичних і бойових змін.

3.4. Пропозиції Європейської комісії

У травні 2025 року Рада ЄС ухвалила програму SAFE – пакет кредитної допомоги на 150 млрд євро для держав-членів на модернізацію їхньої оборони. Україна може співпрацювати з країнами, які залучають ці кредити, і також отримувати від цього вигоду. Польща стала найбільшим бенефіціаром, отримавши колосальні 43,7 мільярди євро. Франція, Угорщина та Румунія отримають понад 16 мільярдів євро кожна, а Італія – майже 15 мільярдів. Ці кошти мають фінансувати як невідкладні закупівлі, так і розвиток довгострокових промислових спроможностей.

Попри позитивний характер цих рішень, **програма SAFE не усуває фундаментальної фрагментації**



оборонних ринків уздовж національних кордонів. Європейська комісія також запропонувала дозволити державам-членам використовувати кошти так званих фондів згуртованості для оборонних цілей.

Певною мірою доброю новиною стало схвалення 16 жовтня Європейським парламентом EDIP – Європейської програми оборонної промисловості. Це тимчасове погодження відбулося майже через два роки після того, як Єврокомісія вперше представила свою пропозицію щодо створення EDIP. На програму виділено невеликий бюджет – 1,5 мільярди євро на період 2025-2027 років, із яких 300 мільйонів буде спрямовано на фінансування Інструменту підтримки України. Мета – модернізувати оборонну промисловість України та сприяти її інтеграції до ЄС.

16 жовтня Європейська комісія також оприлюднила довгоочікувану й амбітну «Дорожню карту оборонної готовності 2030» (Defence Readiness Roadmap 2030). Це пакет деталізованих пропозицій із визначеними термінами щодо усунення критичних прогалин в оборонноздатності, що передбачає добровільні дії держав-членів. Ця Дорожня карта має забезпечити спроможність ЄС до 2030 року стримувати будь-яку агресію та захищати свої кордони на суші, у повітрі та на морі. Україна має бути тісно залучена до цього процесу. Пропонується започаткувати проекти у всіх пріоритетних сферах у першій половині 2026 року. Крім того, Комісія запропонувала створити чотири європейські “флагмани готовності”:

- Drone Defence Initiative (Європейську ініціативу протидії дронам);
- Eastern Flank Watch (Спостереження

за східним флангом);

- European Air Shield (Європейський повітряний щит);
- European Space Shield (Європейський космічний щит);

Європейське оборонне агентство повинно відігравати координуючу роль у створенні добровільних коаліцій для формування необхідних оборонних спроможностей (у взаємодії з НАТО), а відстежувати прогрес має Військовий штаб ЄС. Пропонується використовувати наявні фінансові інструменти – Європейський оборонний фонд, регіональні фонди, наукову програму Horizon, нові програми SAFE та EDIP. Новий бюджет ЄС (MFF; *Multiannual Financial Framework – семирічний бюджетний план ЄС, – ред.*) має забезпечити розширення цих інструментів.

Ведуться переговори про двосторонні домовленості з Великою Британією та Канадою, щоб їхні оборонна промисловість та виробники мілітарної продукції брали участь у спільних закупівлях у межах SAFE.

Комісія також прагне використати Qualitative Military Edge (QME)^{**} України. Ключовим для цього **стане ухвалення до кінця 2025 року додаткових фінансових інструментів, таких як “репараційна позика”** на основі заморожених російських активів із щорічним лімітом для України на підтримку її QME. Бельгія й надалі виступає проти використання заморожених активів РФ, переважно через суттєві податкові надходження, які вона отримує від розміщення цих активів у Euroclear.

Для програми оборонної готовності ключовою змінною залишатиметься здатність держав-членів координувати

^{**} Qualitative Military Edge – здатність держави зберігати суттєву технологічну, оперативну та інноваційну перевагу над потенційним противником, навіть якщо той має більші обсяги техніки чи особового складу, – прим.



потреби, об'єднувати попит та організовувати спільні закупівлі. Комісія пропонує, щоб щонайменше 40% оборонних закупівель здійснювалися спільно до кінця 2027 року (зараз цей показник становить лише 20%, попри обіцянки його підвищити).

У листопаді 2025 року ЄС представив Пакет військової мобільності (Military Mobility Package), спрямований на усунення численних бар'єрів для переміщення військ, техніки та озброєнь до районів потенційного конфлікту з Росією. Пакет охоплює всі типи перешкод – регуляторні, інфраструктурні та прогалини в обороноздатності – і передбачає значне фінансування.

3.5. Гарантії безпеки за умов припинення вогню та/або мирної угоди

Трамп прагне укласти з Путіним домовленість про припинення вогню. Імовірно, вона буде сповнена суперечностей. Європу можуть закликати надати гарантії безпеки для такої угоди, включно зі створенням багатонаціональних сил “коаліції охочих”, як це пропонували Велика Британія та Франція.

Американська підтримка з повітря є незрозумілою й ненадійною, з огляду на непередбачуваність Трампа. Таке угруповання буде надто слабким, щоб забезпечити реальні гарантії, і, ймовірно, зазнає краху під час першого ж випробування – так само, як сили ООН у Боснії та Герцеговині у 1995 році.

Провал означав би надовго усунення перспективи членства України в НАТО і водночас підірвав би сам Альянс. Європейська інтеграція України також

могла б опинитися під загрозою. Росія досягла б своєї мети – зберегти Україну як буферну державу, на яку можна чинити подальший тиск, поки вона зрештою не повернеться до російської сфери впливу.

Єдність дипломатичних зусиль Європи та України й надалі буде критично важливою, щоб стримувати схильність адміністрації Трампа робити передчасні поступки Росії й плекати нереалістичні очікування щодо поведінки Москви.

Факт залишається фактом: замість того, щоб наближати мир, схильність Трампа відмовлятися від підтримки України лише заохотила Росію затягувати війну й зробила перспективу миру ще більш віддаленою.

3.6. Пропозиції Залужного

В своєму аналізі Валерій Залужний, посол України у Великій Британії, Головнокомандувач Збройних сил України (2021–2024), який був представлений 20 жовтня, сумнівається, що рішення Єврокомісії передати ініціативу державам-членам спрацює. Водночас на технічному рівні його пропозиції співставні із пропозиціями Європейської комісії.

Залужний перелічує критичні проблеми, які потрібно вирішувати вже зараз. Особливо показовою є його рекомендація інтегрувати українські дані радарів і супутників у командні системи ЄС, щоб створити єдину безперервну картину повітряної обстановки від Балтики до Чорного моря – практичний крок, який посилив би оборонну координацію вже зараз, а не у 2030 році.



3.7. Україна як “сталевий дикобраз”

Оголошена президенткою Єврокомісії Урсулою фон дер Ляєн стратегія полягає в перетворенні України на “сталевий дикобраз”. Йдеться про подальше формування в Україні потужної військової сили, здатної зробити російську агресію настільки дорогою, щоб загнати Москву у стратегічний глухий кут. Амбітна “Дорожня карта оборонної готовності” Єврокомісії сама по собі не гарантує необхідних засобів для реалізації цієї стратегії.

Щоб наблизитися до досягнення цієї мети, Україна гостро потребує двосторонньої підтримки у виробництві та розгортанні потужних засобів глибокого ураження у достатній кількості – для досягнення військово-стратегічного ефекту щодо Росії.

Європа також повинна створити ешелоновану інтегровану систему протиповітряної оборони, навчаючись на українському досвіді та роблячи неефективною російську кампанію зі знищення цивільної інфраструктури й населення. Потрібен європейський еквівалент ізраїльських спроможностей ППО проти балістичних і безпілотних атак Ірану.

Зрештою системи ППО України та Європи мають стати повністю інтегрованими. Підтримка оборони довгого сухопутного фронту повинна тривати: артилерія, снаряди, мінні засоби, дрони та технології протидії дронам (кінетичні, радіоелектронні, лазерні).

Європейські держави мають суттєво наростити свою підтримку для досягнення цієї мети. Занадто багато країн користуються ефектом “безквиткового пасажира”. ЄС також має отримати необхідні фінансові ресурси для реалізації “Дорожньої карти оборонної готовності 2030”.

3.8. Зустріч експертів з формування стратегії

Ukraine Facility Platform організувала 20 листопада у Львові зустріч провідних європейських стратегічних експертів для обговорення стратегії та вироблення спільного політичного бачення, яке могло б слугувати орієнтиром для наших лідерів.

Ініціатива працюватиме через Стратегічну консультативну Групу Україна – ЄС з питань оборони та безпеки, яка просуватиме створення нової європейської архітектури безпеки, узгодженої з цілями НАТО, заснованої на спроможностях України та зосередженої на практичних рішеннях.

Акцент буде зроблено на зміцненні співпраці між європейськими державами, забезпеченні того, щоб Україна була не лише об’єктом підтримки, а й структурно інтегрованою у процес ухвалення рішень щодо регіональної безпеки.

Згодом це може бути доповнено стратегічною комунікаційною кампанією, зосередженою на єдності мети та пошуку рішень, які були б водночас достатньо амбітними, щоб відповідати реальним викликам, і практично здійсненими.

We welcome your feedback, suggestions and comments:
info@uafp.eu

Find more materials on the website:

www.uafp.eu

